

Силабус курсу
ПРИКЛАДНА ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ

Освітній ступінь – доктор філософії
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 103 Науки про Землю
Освітньо-наукова програма «Науки про Землю»
Кількість кредитів – 5
Рік підготовки - 3 рік, семестр - 3
Компонент освітньої програми: вибірковий
Дні занять: понеділок 14²⁰ - 15⁴⁰, ауд.152
Консультації: вівторок 14²⁰ - 15⁴⁰, ауд. 157
Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.г.н., доц. Питуляк Мирослава Романівна

**Контактна
інформація**

myroslava.pytuliak@gmail.com 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Курс «Прикладна фізична географія» спрямований на вивчення основних понять, термінів і змісту прикладної фізичної географії.

Завданням курсу є формування понять про об'єкт, предмет і методи досліджень прикладної фізичної географії, формування знань про науково-методологічні основи прикладної фізичної географії; принципи та методи ландшафтного аналізу в регіональному проектуванні; характеристика основних напрямків природокористування та їх вплив на ландшафтні комплекси; оцінка стійкості та антропогенного навантаження на геосистеми; вивчення сучасних напрямків прикладних фізико-географічних досліджень.

Навчальний контент

Теми	Результати навчання
Змістовий модуль 1. Прикладна фізична географія як наука	
Тема 1. Теоретико-методологічні основи прикладної фізичної географії.	– знати основні поняття прикладної фізичної географії, завдання, функції, структуру, методи, часові особливості розвитку;
Тема 2. Принципи та методи ландшафтного аналізу в регіональному проектуванні.	– знати принципи та методи ландшафтного аналізу в регіональному проектуванні;
Тема 3. Природокористування як фактор перетворення структури та функцій ландшафтів	– знати основні фізико-географічні процеси та стихійні явища які необхідно враховувати при проектуванні геотехнічних систем і освоєнні регіонів;
Тема 4. Антропогенні ландшафти та антропогенні зміни ландшафтів...	- знати основні напрямки природокористування та функціональну класифікацію ландшафтів;
Тема 5. Стійкість ландшафтних комплексів до антропогенного навантаження	- знати методiku оцінки антропогенної перетвореності та стійкості ландшафтних комплексів різних регіонів.
Тема 6. Географічне прогнозування	- знати новітні методи дослідження, зокрема: загальнонаукові (ретроспективний, системний, структурний); дисциплінарні (аналіз літературних джерел, природних аналогій, картографічний, статистичний, польових фізико-географічних

	досліджень); міждисциплінарні (моделювання, математичного картографування, головних компонентів), ін.
Змістовий модуль 2. Фізико-географічне обґрунтування схем і проектів природокористування	
Тема 7. Ландшафтне обґрунтування схем і проектів природокористування	– знати основні напрямки господарської діяльності та їх вплив на ландшафтні комплекси; - знати основи ландшафтного аналізу для досліджень різних видів господарської діяльності; - знати особливості функціональної організації ландшафтів; - знати зміст та методи прикладного аналізу і оцінки фізико-географічних умов і природних ресурсів.
Тема 8. Ландшафтні дослідження для різних видів природокористування.	
Тема 9. Фізико-географічне обґрунтування районного планування	
Тема 10. Фізико-географічне обґрунтування різних видів господарської діяльності та сучасні проблеми прикладних фізико-географічних досліджень	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 11	Дослідницькі навички і вміння
ФК 2	Здатність використовувати традиційні та інноваційні методи конструктивно-географічних досліджень; способи набуття, обробки, передачі, збереження первинних географічних даних; принципи обробки географічних даних та отримання корисної інформації та нових знань.
ФК 4	Здатність використовувати геопросторові закономірності перебігу природних та антропогенних процесів в географічній оболонці, закономірності розвитку різних природно-господарських систем, новітні теорії, що пояснюють розвиток різних систем використання природних та антропогенних ресурсів, особливості ефективного методологічного підходу для вирішення актуальних завдань збалансованого природокористування.
ФК 16	Здатність до здійснення науково-дослідної роботи у сфері наук про Землю
ПРН 6	Проводити опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін відповідного фахового напрямку та дисциплін фундаментального циклу
ПРН 9	Вільно володіти державною мовою і використовувати її в професійній діяльності
ПРН 13	Відповідати вимогам спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в сфері наук про Землю

Літературні джерела

1. Аношко В.С. Прикладная география: учебное пособие для студентов высших учебных заведений по специальности «география». – Минск, 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу elib.bsu.by/bitstream/123456789/20344/1/Прикладная%20география.pdf
2. Географія перед новітніми викликами і запитами (український аспект) [Електронний ресурс]. – Режим доступу https://ukrgeojournal.org.ua/sites/default/files/UGJ-2012-2-03_0.pdf
3. Гродзинський М. Д. Стійкість геосистем до антропогенних навантажень / М.Д.Гродзинський. — К.: Лікей, 1995. — 233
4. Кілінська К.Й. Еколого-прогнозна оцінка природно-господарської різноманітності Карпато-Подільського регіону України: монографія / К. Й. Кілінська; Чернів. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. - Чернівці : Рута, 2007. - 492 с.
5. Міхелі С.В. Основи ландшафтознавства: [курс лекцій для студентів географічних спеціальностей педагогічних вищих навчальних закладів] / С.В.Міхелі. – Київ - Кам'янець-Подільський : «Абетка НОВА», 2002. – 184 с.
6. Міллер Г.П., Ландшафтознавство: теорія і практика:[Навч. посібн] / Г.П.Міллер, В.М.Петлін, А.В.Мельник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка, 2002. – 172 с.
7. Пашенко В.М. Землезнавство. Книга перша. Методологія природничо-географічних наук. - К.: СП „Інтертехнодрук”, 2000. – 320 с.
8. Природокористування: навчальний посібник. / [Царик Л.П, Каплун І.Г., Барна І.М., Лісова Н.О., Стецько Н.П. Чеболда І.Ю., та ін..] – Тернопіль: редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2015 – 398 с.
9. Топчієв О. Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: Навчальний посібник. – Одеса: Астропринт, 2005. – 632 с.
10. Чехній В.М., Гродзинський М.Д., Удра І.Х. та ін Наукові основи ландшафтознавчого забезпечення земельного кадастру України: монографія /. – К., 2011. – 271 с. – Деп. в ДНТБ України. №92-Ук2011, дата реєстрації 13.12.2011.
11. Шищенко П.Г. Прикладная физическая география / П.Г.Шищенко. – К.: Вища школа, 1998. – 192 с.
12. Шищенко П. Г. Принципы и методы ландшафтного анализа в региональном проектировании. / П.Г.Шищенко. - К.: Фитосоцицентр, 1999. - 283 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі лабораторного заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
ЗМ 1 (теми 1-6) усне опитування, тести, завдання	40
ЗМ 2 (теми 7-10) усне опитування, тести, завдання	60

Вид підсумкового контролю

залік

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій, мультимедійні лекції)
- 2) Тематика та зміст практичних і семінарських робіт
- 3) Електронне навчання в системі MODLE